

Леонід Марченко

Як ми живемо?

(діалоги з Макаром Степовиком, дотепником із Таврії)

– сатира і гумор –

Херсон-Айлант-2013

УДК 087,5
ББК 84
М 30

Художник Віктор Хмель

Марченко Л.В.

М30 Як ми живемо?: Сатира і гумор. – Херсон, Айлант,
2013. – 64 с.: іл.

Перша книжечка про херсонського дотепника «Зустрічі з Макаром Степовиком» вийшла в 2002 році. Але спілкування з нашим земляком і надалі продовжувалося. І ось – нова збірка, в якій зібрані всі «куцетражки» – діалоги з Макаром Опанасовичем.

УДК 087,5
ББК 84

ISBN 978-966-630-078-1

© Леонід Марченко, 2013
© Віктор Хмель, ілл., 2013

У кожному краї є мудреці, які в скрутну хвилину дадуть своєчасну пораду, піднімуть настрій, зігріють усмішкою. В Росії – це Козьма Прутков та дід Щукарь, на сході – Ходжа Насреддін, у Прибалтиці – Кіндзюліс, у Болгарії – хитрий Петро та інші.

Існує і на Херсонщині незвичайна людина. Це – Макар Степовик, із простого люду, але непростого складу. Він, як вірменське радіо, дотепно відповість кожному на будь-яке запитання. Недарма про нього розголос іде: «Степовик скаже, як підсмаже!..».

Якось я звернувся до Макара Опанасовича:

– Дядечку, яке ваше хобі?

– А що це означає – «хобі»? – прикинувся нетямущим Степовик.

– Ну, як би вам пояснити... Я, наприклад, збираю монети, тобто я – колекціонер-нумізмат...

– А-а, зрозумів! – вигукнув Степовик. – Тоді я – колекціонер-маразмат! Життєві маразми накопичую...

Автор дуже вдячний Макару Опанасовичу Степовику за спілкування з ним за цікаві розповіді про зустрічі з різними людьми, про несподівані ситуації, з яких співбесідник виходив переможцем. Усі ці історії якраз і увійшли в збірку «Як ми живемо?».

ПРО НАШЕ МІСТО – НЕ ДЛЯ ТУРИСТІВ

ЯК ГРИБИ

Зайшов Макар Опанасович до кума, який жив у п'ятиповерховому будинку по Миколаївському шосе. А будинок цей був побудований за так званою «гнучкою системою» – без капітальних фундаментів, і тому він з часом просів, потріскався.

– Колись такі будинки швидко росли, як гриби... – каже кум Степовику.

– Але й вік їхній такий же недовгий, як у грибів! – відповів гість.

ЯК ЗДАЮТЬ МІСТА

– Міста беруть сміливістю! – каже військовий-пенсіонер за грою в шахи.

– А здають по актах недоробок! – додав Степовик.

ДУЖЕ ПРОСТА ПРИЧИНА

– Чому молодь ніколи не запропонує сісти старим? – голосно обурюється жінка похилого віку в тролейбусі.

Якраз у салоні був Степовик, і він пояснив бабусі:

– Тому, що знають – у старості їм також ніхто не поступиться місцем!

ДЛЯ ПРОПОРЦІЇ

Майже всі херсонці знали людину-легенду Всеволода Федоровича Заботіна, директора Херсонського суднобудівного заводу. Тоді слава про кораблі, які тут будувалися, хвилею линула по земній кулі. Заботін пішов із життя, і після нього утворився на заводі директорат. Але справи на Херсонському суднобудівному гіршали з кожним роком.

Якось приходить до Степовика молодий корабел і питає:

– Макаре Опанасовичу, чому замість одного директора зараз аж дванадцять? Задля якої користі?

Степовик спочатку закурив, а потім відповідає:

– А це для дотримання пропорції. Коли був один директор – будувалося дванадцять суден. А як стало дванадцять директорів – будується одне судно...

ЧИ ЗНАЙДУТЬ ПОКУПЦЯ?

Біля заводського піреу кілька років стоїть новісінький док.

– Будуємо те, що нікому не потрібно, – тужить за своєю працею старий суднобудівник.

– Та ні! – не погоджується Макар Степовик. – Покупці на док завжди знаходились, аж з Японії приїжджали... Але керівництво не поспішає збутися споруди. Поки док на заводі, верхівка має нагоду їздити за кордон у відрядження і витратити валюту...

– Буцімто шукають там вигідного покупця, – здогадався суднобудівник. – Виходить, док – це залізобетонна ширма?..

І ТОДІ, І ЗАРАЗ – СУДНА

– Макаре Опанасовичу, місцевий суднобудівний завод уже кілька років судна не будує, але назву свою залишив. Тебе це не дивує? – запитав при зустрічі Степовика його знайомий.

– Раніше зі стапелів сходили морські судна-велетні, а зараз там перейшли на нічні судна, якими в лікарнях користуються. Тому і назву заводу не прийшлося міняти... – пояснив Степовик.

ЧОМУ ЗНИЩИЛИ «РАКЕТУ»?

Один острів'янин, який мешкає в мікрорайоні Корабел, поскаржився Степовику:

– Пам'ятаєте, Макаре Опанасовичу, човен на підводних крилах, «Ракету»? Вона була символом містечка суднобудівників. Чомусь вона стала заважати місцевій владі, котра дала розпорядження порізати її на металобрухт...

– Дії нашої мерії цілком зрозумілі. Відомо, що Україна зобов'язалася знищити арсенал стратегічних ракет. Мабуть, човен-«Ракета» також потрапив у цей перелік, от і ліквідували її...

НОВІ УКРАЇНЦІ

У 1997 році, наприкінці травня, на Херсонщині відбувало міжнародне літературно-мистецьке Шевченківське свято «В сім'ї вольній, новій».

До Степовика звернувся кореспондент:

– Як ви вважаєте, Макаре Опанасовичу, чи збувається цей заклик Шевченка – «В сім'ї вольній, новій»?..

– Так, – погодився Степовик, – адже спонсорували це свято нові українці!

ВОКЗАЛЬНА КАВА

– Сьогодні я пив вокзальну каву, – сказав Макар Степовик дружині.

– Що це воно – вокзальна кава? Вперше про таку чую... – здивувалась жінка.

– У неї ні смаку, ні міцності, лише вокзалом тхне...

БЛЯ ГАЗЕТНОГО КІОСКУ

- Дайте мені газету «Купи-продай», – звернувся Степовик до продавця періодики.
- Яку, яку? – не зрозумів той.
- Та ось вона! «Из рук в руки» називається...

ДОВГОЖИТЕЛІ

- Чому в вашому місті стільки довгожителів? – спитали Макара Опанасовича.
- Немає грошей на поховання, все дорого коштує – і труна, і вінки, і все інше... Тому люди й живуть, бо жити трохи дешевше, ніж померти, – пояснив Степовик.

КРИЛАТА КНИГА

- Макаре Опанасовичу, а ви читали книгу сучасного херсонського поета N?
- Читав. Крилата книга!
- Чому так вважаєте?
- Вірші в неї тільки про лелек та журавлів!

ДЕ ТУАЛЕТ?

- Іноземний турист питає Степовика, який проходив повз нього по вулиці:
- Де у вас туалет поблизу?
- За рогом.
- За яким?
- За любим...

«ЯК У ХЕРСОНІ...»

– Макаре Опанасовичу, чому в Херсоні так незатишно стало жити? На вулицях сміття, світло відключають, ввечері страшно по місту йти... – звернувся до Степовика знайомий херсонець. – Все ж таки вже третє тисячоліття...

– Чи пам'ятаєш ти, що раніше в інших містах України та СРСР люди на демонстраціях з плакатами ходили – «Бажасмо жити, як у Херсоні!»? От у мерії й подумали: це ж понаїде до нашого міста люду різного багато-пребагато! Давай їм житло, інфра... стру... тьху, ніяк не вимовити... тобто інфраструктуру розширюй. І коли місто розростеться, ще й метро треба будувати... А це ж стільки зайвого клопоту! Краще жити спокійно, без турбот – от з того часу на вулицях сміття, тролейбуси на пальцях перерахувати можна, люків на колодязях немає, а в квартирах – гарячої води... Тому тепер люди носять інші плакати – «Борони, Боже, жити, як у Херсоні!»

ВІРНА ПРИКМЕТА

Степовик глянув у вікно і каже дружині:

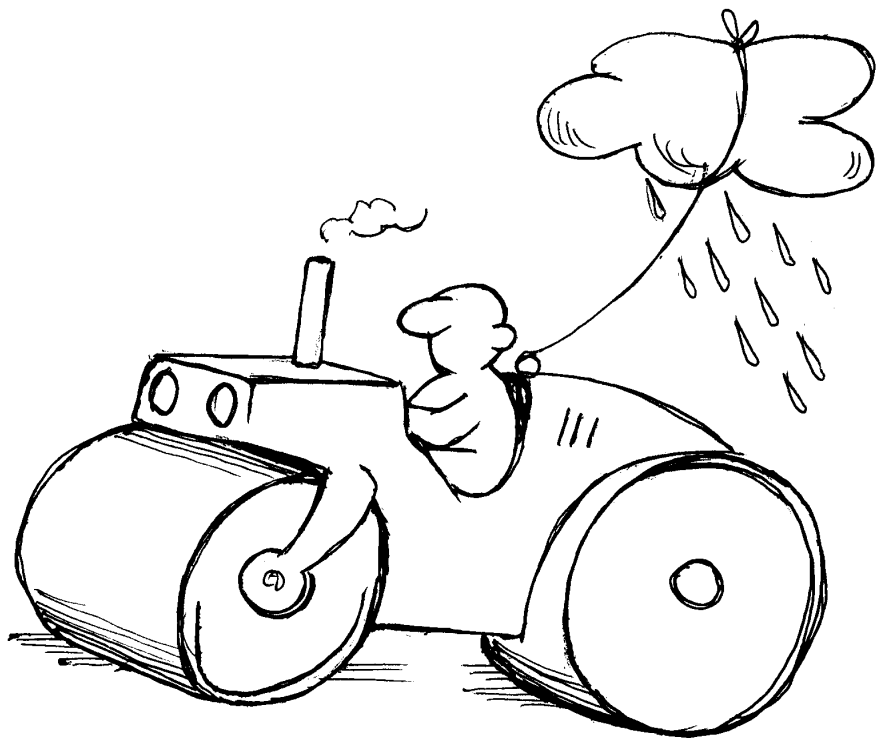
– Через півгодини дощ почнеться!

– З чого ти вирішив? – здивувалася та. – За вікном сонце сяє...

– А ти уважніше подивись у вікно: бачиш, ремонтники прибули дорогу асфальтувати.

– Ну так і що... Хай ремонтують, – відповідає дружина. – При чому тут дощ?

– Е-е, не кажи! За десять років уже перевірено: як тільки дорожники починають асфальт класти, так і дощ хтозна звідки з'являється. Немов вони з дощем пов'язані, а він – із ними.

ДУБ-ДОРОГОВКАЗ

У центрі херсонського парку стоїть дуб-велетень, якому понад століття. Його оточує парапет із лавками – як перепона для людей, щоб не витоптували галявину під деревом. Головна алея перед дубом роздвоюється, і можна повернути в різні боки.

– Чому люди неоднаково поводяться? Хтось іде наліво, хтось – направо? – з усмішкою питає знайома жінка, яка йшла поруч з Макаром Степовиком по алеї парку.

Їй було цікаво, що відповідь ця людина.

Супутник не забарився з відповіддю:

– Цей дуб, наче дороговказ... Ті, хто йдуть наліво, додержуються лівих поглядів. А ті, хто направо – правих...

– Що, так і йдуть, не роздумуючи?

– А це в них у підсвідомості... – каже Макар Степовик.

ДЛЯ КОГО «ФІФА»?

У мікрорайоні Корабел є салон краси з назвою «ФІФА». Люди дивуються, що це воно означає? «Розшифрував» назву Макар Степовик:

– По-перше, жінки фіфами-красунями з цього салону виходять. По-друге, цей салон обслуговує лише уболівальників з футболу, бо ФІФА – це аббревіатура Всесвітньої футбольної асоціації.

ПІД ЧАС РУЙНАЦІЇ – СМІХОВИННІ СИТУАЦІЇ

СВОЯ ПОЛІТИКА

Макар Степовик під час серпневого заколоту ГКЧП був у відрядженні в Москві.

– На барикадах був? – питають його співпрацівники, коли він повернувся в Херсон.

– О, барикади! Був, звичайно! Скільки там матеріалів для будівництва дачі!..

У ЛЬОХУ

Якось за чаркою мова знову зайшла за перебудовчі часи. От кум і підначив Макара:

– А де ж ти був 19 серпня, коли ГКЧП перебудову відміняв?

– У льоху.

– Ховався від подій?

– Дегустував тещине вино...

ПРО ЩО КАЖУТЬ...

– Чув, про що люди кажуть? – питає Степовик кума.

– Ні.

– Що перебудова скінчилась...

– Ну то й що?

– А те, що перестрілка почалася, а незабаром буде – перекличка!

ПРО КОМУНІЗМ

– Яка різниця між нами і американцями? – запитали Степовика.

– Ми будували комунізм в окремій країні і потерпіли крах. Американці вирішили це зробити в окремій сім'ї і добилися успіху...

ЯКА КРАЇНА?

Якось у компанії, де був і Степовик, виникла суперечка: якою зараз можна вважати Україну? Який у неї суспільний устрій?.. Дехто казав, що демократичний, дехто – напівкапіталістичний. А Макар Степовик свою думку висловив: це помідорно-бананова країна!

– Чому? Помідори – це зрозуміло, вони у кожного на грядці ростуть, а причому тут банани? – запитали товариші.

– Притому, що банани на кожному кроці продаються, та не тільки влітку, а й в будь-яку пору року... – відповів Степовик.

ВЕЛИКА РІЗНИЦЯ

– Яка різниця між західними країнами і країнами СНД? – таке було питання до Степовика.

– Там працюють, щоб жити, а ми живемо, щоб працювати! – дав відповідь Макар Опанасович.

НАШОГО ЦВІТУ ПО ВСЬОМУ СВІТУ

Довгий час телестудія «1+1» давала титри «Нас 52 мільйони!», хоча статистика вже довела що в Україні проживало менше 50 мільйонів.

Коли Степовику вказали на цей негаразд, він спокійно пояснив:

– Так це ж 52 мільйони з урахуванням діаспори!

ПРО СМЕРТНУ КАРУ

– Чому в Україні не застосують смертну кару за допомогою електричного стільця? Як, наприклад, у Сполучених Штатах?

Степовик не забарився з відповіддю:

– Через те, що у нас часто-густо відключають електрострум, і вбивця може не дочекатися свого сумного кінця...

ПРО СТРАЙКИ

До Степовика звернулися з запитанням:

– Яка різниця між страйками в Західній Європі й на Україні?

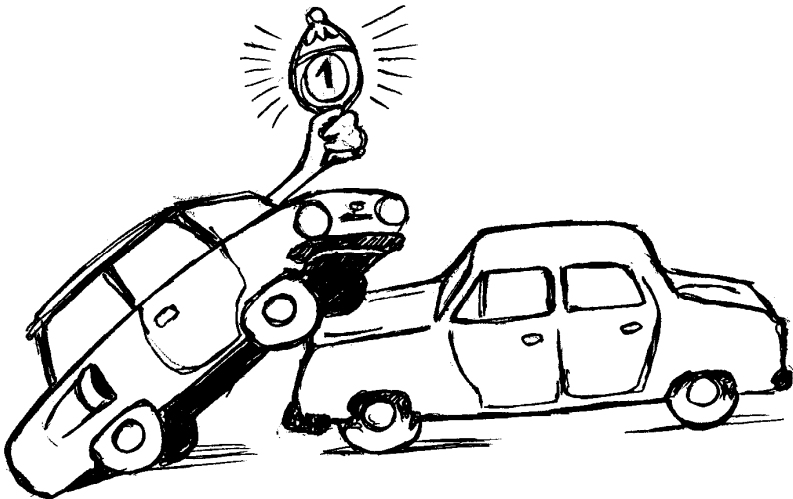
– Там страйкують за підвищення заробітної плати на наступний місяць, а в нас, щоб її отримати за минулий рік.

«МОСКАЛЬ»

Онук проходив біля площі, де відбувався мітинг. Прийшов додому і розповідає:

– Діду, на мітингу якийсь рухівець ляв москалів і хвалив наших козаків. А що це таке – москаль?

– Марка автомашини, яка російською «Москвич» називається. Рухівець, мабуть, мав на увазі, що наш «Запорожець» краще за їхнього «Москаля»... – з усмішкою пояснив Макар Опанасович.

ВАЖЛИВА НАУКА

– Що це за наука така – політекономія? – запитали Макара Опанасовича.

– О! Це важлива наука! В якої на першому плані політика, а на останньому – економіка...

ПРО ГРОШІ

– Звідки взявся вислів «Гроші не пахнуть»? – спитали Степовика.

– Від нових українців, котрі відмивають гроші, щоб убити сморід, який дуже добре чують податкові органи...

ДЕМОКРАТИ ПОЖАЛІЛИ

Сумний безробітний підійшов до Степовика.

– Чому майже всі тепер не працюють? А заводи та підприємства на ладан дихають?..

– Демократи нас жаліють. Кажуть: «За 70 років радянської влади ви так наробилися на комуністичних та інших суботниках, що треба відпочити». От і відпустили всіх у тривалі відпустки...

– Але безоплатні! – вставив своє слово безробітний.

– Авжеж! У демократів і на це є відповідь! «Ви ж на суботниках безоплатно працювали, то ж безоплатно тепер і відпочивайте!»

ПРОСТІ ЗАПИТАННЯ

До Степовика, в минулому вчителя, підійшов сусід-учень.

– На екзамені з літератури задали мені додаткові запитання: яка тепер епоха і хто сучасний герой; що в шані є у людей зараз... І я на цьому засипався.

– Так це ж дуже просто! – вигукнув Степовик. – Ми живемо в епоху меркантилізму, в якій сучасні герої – нові українці. А в шані сьогодні тільки гроші...

КОЛИ КРАЩЕ РИБА ЛОВИТЬСЯ?

– Смутні зараз часи! – зітхає літній сусіда, який сидить на лавці поруч з Макаром Опанасовичем.

– Краще сказати – мутні! Зате й рибка краще ловиться в каламутній воді! Цим і користуються ті, хто такі часи заподіяв...
– відповів Степовик.

КОМУ ЩО...

– Бачили бігборди у місті? На яких гасла «Народу – свобода! Бандитам – тюрми!»? – питає знайомий Степовика.

– А як же, бачив! Ці гасла означають, що народу надано право користуватися ефемерною свободою, а бандитам – приватизувати тюрми! – не забарився з відповіддю Степовик.

СКРІЗЬ ВІДЗНАЧИВСЯ

– Пане Степовику, я колись чув, що Михайла Горбачова, колишнього генсека, в Німеччині назвали кращим німцем століття...

– Ще б пак! Він Німеччину об'єднав, а Радянський Союз розвалив. Що не вдалося Гітлеру з його дивізіями, він самотужки це зробив...

ТРЕБА ПОБУДУВАТИ

– В Україні революція неможлива, – стверджує один чоловік.

– Чому? – питає його Степовик.

– Немає Зимового Палацу, який треба штурмом брати.

– Тому треба побудувати цей Зимовий Палац, і тоді все відбудеться – як колись у 1917 році, – порадив Макар Опанасович.

НОВІ ГАСЛА

– Колись ми вже проходили, що комунізм – це радянська влада плюс електрифікація всієї країни! – вигукнув один із опонентів Степовика під час суперечки.

– Зате зараз ми пізнаємо, що демократизм – це влада олігархії плюс віялове відключення електроструму! – не залишився в боргу Макар Опанасович. – Новоявлені часи народжують нові гасла...

ВІДПОВІДЬ

– У нас досі все радянське, хоча більше двадцяти років живемо в незалежній Україні. Житло, меблі, ковдри, телевізори, холодильники... Ще й одяг радянських часів зберігся. Що ж нам дала незалежна Україна? – питають якось старі люди Степовика.

– Як що?! – здивувався Макар Опанасович і відповів нетямущим дідуганам. – Незалежність! Хіба вам цього замало?!

ЗАЛІЗНА ЗАВІСА – В МИНУЛОМУ

– Ми ліквідували залізну завісу, і тепер живемо у вільній країні, – почав лектор доповідь.

– Але це «залізо» ми використали на виготовлення ґрат для вікон і на броньовані двері у своїх будинках, – не утримався Степовик. – І за ґратами дійсно почуваємо себе вільними людьми...

РАНІШЕ І ТЕПЕР

– Раніше профспілки називали школою комунізму. А як зараз їх можна назвати? – запитав якось на зборах ветеран у Степовика.

– А зараз профспілки – школа капіталізму! Який лад – такі і профспілки...

Макар Опанасович трохи замислився, а потім додав:

– До речі, тепер це гасло можна постійно змінювати: «Профспілки – школа к...зму!». І кожен по своєму бажанню і розумінню хай ставить букви, яких не вистачає. У когось буде «консерватизму», «конструктивізму», у когось – «кретинізму», і так далі...

Але знову Степовик замислився і через хвилину завершив думку:

– Профспілки – школа?.. Давно пора їм вийти зі шкільного віку і подорослішати нарешті!..

ЖИРНІ КОТИ

– Чому олігархів називають «жирні коти»? – запитав Макара Степовика хлопець.

– З двох причин. По-перше, дехто з них нагадує скарбничку, в яку гроші збирають. А щоб там завжди щось було, коти уривають від людей копійку за копійкою – на свій рахунок відкладають. По-друге, ці коти потім з жиру дуріють...

ДЕ ВЧИТИСЯ?

Абітурієнт зі Львова не знає, куди йому краще поступати вчитися. І він просить поради у Степовика.

– Найбільш престижний в Україні – Київський університет імені Шевченка, – радить той.

– Та ви що! Там корпус червоний! Нехай спочатку його перефарбують у жовто-блакитний колір! – волає абітурієнт.

ВИСНОВОК

– Для чого в Україні стільки банків розвелосся? – запитали Степовика.

– Влада вирішила конкурувати зі Швейцарією. До того ж, географічне положення України вигідніше, вона ближче до Азії, – зробив висновок Макар Опанасович.

**ОСЬ ТАКИЙ ЖИТТЄВИЙ
БАРТЕР: ВИ НАМ
ПОСМІШКИ – МИ ВАМ
ЖАРТИ**

КОЛЕГИ

Якось довелося Макару на випас череду гнати, бо тесть, котрий чабаном був, захворів.

От вівці пасуться, а Макар біля вогнища гріється.

Неподалік пролягало шосе. Раптом одна машина зупинилась, і літній чоловік попрямував до Макара.

– Запальничка десь загубилася, можна запалити?

– Будь ласка, – відповів Степовик.

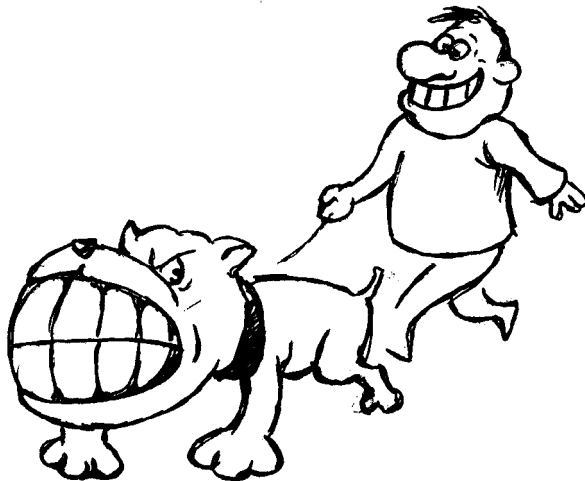
– Мені теж подобається коло багаття сидіти, у дитинстві картоплю пекли на вогні... – промовив чоловік і подивився на годинник. – Посидів би та поспішаю. У мене ж підлеглих сотня людей...

– Який збіг! – вигукнув Степовик. – А в мене сто баранів! Отже, колеги ми з тобою...

УТОЧНЕННЯ

Крутий херсонець вигулює бультер'ера, в якого, кажуть, залізні щелепи.

– Собака – друг людини, – розмірковує Макар Степовик, – але з намордником чи без?..

НА ЗБОРАХ

Головуючий:

– А зараз перейдемо до голосування. Хто за – руки вгору.

Хто проти...

Степовик, який був на зборах, зловісно прошепотів:

– До стінки!

ПРО ХАРЧУВАННЯ

– Як тільки ціни на продукти підскочили, я став харчуватись два рази на день, – зізнався знайомий чоловік.

– А в мене трьохразове харчування: в понеділок, середу і п'ятницю, – відповів Степовик.

ХТО ЩО БЕРЕЖЕ

– Я ходжу пішки – зберігаю здоров'я, – каже сусід Степовику.

– А нові українці їздять на машинах – вони бережуть взуття, – посміхнувся Макар Опанасович.

ПРО ЗАКОНИ

– Чи виконуються у нас закони? – запитали Степовика.

– Найчастіше один. Це – закон підлості! – відповів Макар

Опанасович.

КЛАНИ І ДИНАСТІЇ

– Що таке клани і династії? – запитав один школяр Макара Степовика.

– Клани створюють керівники та мафіозні структури, а династії – робітники.

ОБМІН ДОСВІДОМ

Колись Степовика включили в списки делегації, що побувала на спорідненому заводі. Таким чином, відбувся обмін досвідом.

Після оглядин заводу, керівник звернувся до делегації:

– Що вам у нас сподобалось?

За всіх відповів Степовик:

– Погода! Дуже вона була гарною!

ВАЖЛИВЕ ДОПОВНЕННЯ

– Наші хлопці працюють з вогником, ентузіазмом і оптимізмом, – вихвалявся майстер про свою бригаду.

Поряд знаходився Макар Степовик.

– Непогано, щоб до оптимізму додали хоча б трохи стимулізму!

КОЖНОМУ СВОЄ

У заводській їдальні за обідом робітник розповідає:

– Мій сусіда, із крутих, похваляється, що кожного дня їсть бутерброди з червоною ікрою...

Степовик теж сидів за обіднім столом. Він посипав чорний хліб сіллю і додав:

– А мені шкода отих гарних рибок, тому вживаю бутерброди з «білою» ікрою.

З ГОЛОВИ – У НОГИ

– Макаре Опанасовичу! Чому на чоловіках капелюхів не бачимо?

Невже вони вийшли з моди?

– Та ні! Тепер капелюхи не на голові, а біля ніг практичніші. Для злидарів, яких зараз багато, це колись модне вбрання стало необхідним зняттям праці...

СОН

Завітала сусідка до Степовика в двір.

– Наснилося мені, що я на роботі гроші, так давно очікувані, одержала. До чого ж гарний був сон, Макаре Опанасовичу!..

Хазяїн сидів під квітучою вишнею.

– А я якраз міркую, де б його гроші надибати? Якщо до вас у наступному сні завітаю, то не лякайтесь – це я за позичкою з’явлюся...

ГУМОР

У скрутні часи Степовик з лотка став книгами торгувати.

Підходить покупець, бере книжку анекдотів.

– Скільки коштує?

– З бідних гривня, з людей середнього достатку дві гривні, а з багатіїв – п’ять...

– Чому так?

– Тому, що це гумор!

НЕ РОЗГУБИВСЯ

Якось Макара Опанасовича запитали:

– Що ви будете робити, коли у вас не знайдеться чого поїсти?

– Ще не знаю, – почухав потилицю Степовик. – Та знаю, чого не доведеться робити. Це – мити руки перед обідом і брудний посуд...

ТРЕБА ВІРИТИ...

– Я не вірю в могутність екстрасенсів... – каже кум Степовику.

– Дарма! З їхньою появою несподівано щезла з продажу горілка «Екстра»! – відповів той.

ДРУЗІВ НЕ ВИДАЮТЬ

Знайомий зустрів Степовика і запитав:

– Скажи мені, хто твій друг, і я...

– Ще чого! – не дав доказати Макар. – Не вистачало, щоб і ти до нього побіг гроші позичати!..

МАЙЖЕ ЗА ШОЛОХОВИМ

– Зніми піджак, спекотно! – пропонують Степовику товариші, з якими він п'є оковиту.

– Я після першої не знімаю, після другої – теж, лише після третьої гудзики розстібаю...

ПІДПИСКА

На які видання ти підписався, Макаре, на цей рік? – спитав товариш Степовика, коли побачив його з журналом у руці.

– Та на «Перець» за 86-й рік і на «Україну» за 84-й рік.

– Нічого не розумію... – здивувався товариш.

– Знайшов ці журнали в комірчині і перечитую.

– Але ж на дворі 2013-й рік!

– Але ж мені ще за минулі роки заборговані на роботі гроші не повернули, – у тон відповів Степовик. – От і живу минулим...

І У ПРИБУЛЬЦІВ ПРОБЛЕМИ

– Чому в останній час нічого про інопланетян не пишуть? Перестали навідуватись на Землю? – запитав Степовика допитливий сусіда.

– Мабуть, у них зараз проблеми з пальним, які колись і у нас були...

ЯКА ЇЖА, ТАКИЙ І ГУМОР

Якийсь час Степовик перестав усміхатися, дотепно відповідати на запитання людей. Кум йому і каже в лоба:

– Ну, ти ні риба, ні м'ясо!

– А яким же мені бути, якщо я вже рік не їв ні риби, ні м'яса?..

ОТ І ДОБРЕ!

Прийшов кум до Степовика.

– Тільки що був в одній компанії. Там тобі всі кістки поперемивали...

– От і добре! Чистим тепер буду ходити! – не засмутився Макар.

БАРОКАМЕРА

– Макаре Опанасовичу, що це таке – барокамера?

– Лікувальний саркофаг для керівництва, куди під легку музику подається кава з коньяком. Тобто, це – бар у камері...

У БУХГАЛТЕРІЇ

– Біда та й годі! Кінець місяця, кінець кварталу, кінець року! А в мене ще немає звіту... – нервує головний бухгалтер.

– Хвала Господу, не кінець же світу! – заспокоїв його Степовик.

ВІДКРИВАЧ

– Знову наш сусіда «під градусом»! – побачивши Петра Лукича у дворі, каже з докором стара жінка.

Степовик сидів поряд з нею на лавці.

– Чи знаєте ви, Варваро Прокопівно, що він має схожість із Колумбом? – звернувся він до старої.

– Яке? – здивувалася та.

– А таке, що Колумб відкрив Америку раз у житті й прославився. Зате Петро Лукич робить відкриття кожного дня...

– Степовик зробив паузу.

– Та що ж він такого відкриває кожного дня? – не втримується сусідка.

– Пляшку з горілкою!

У ПИВБАРИ

Зайшли Степовик із кумом у пивбар, замовили по бокалу пива.

– Здається, пиво водою розбавили, – каже після кількох ковтків кум.

– Поганий з тебе дегустатор! – вигукує Степовик. – Це вода пивом розведена!

ПРО ХВОРОБУ

Йде Макар Степовик із лікарні. Назустріч – товариш.

– Привіт, Макаре Опанасовичу! Як ваше дорогоцінне здоров'ячко?!

– Курс лікування пройшов повністю, а от хвороба не пройшла...

ЗАМОЖНИЙ

– Макаре Опанасовичу, от ви заможна людина? – звернувся до нього давній товариш.

– Дуже заможна! І чого тільки за своє життя не надбав: і глухоту, і сліпоту, і кульгавість. Можу поділитися таким багатством, якщо забажаєш, – пожартував Степовик.

ЩО ВИКЛЮЧИТИ?

Дружина з кухні кричить чоловіку:

– Макаре, що там у тебе за галас? Виключи ти це нарешті!..

Чоловік прикинувся нетямущим.

– А що виключити? Програвач, телевізор, радіоприймач чи «третій мікрофон»?

НЕВИЇЗНИЙ

– Я вже декілька років далі свого міста ніде не був. Я – невиїзний! – заявляє Макар Степовик.

– Щось накоїв, і з тебе взяли підписку про невиїзд? – питають його люди.

– Та ні! Немає грошей на подорож... – відповідає Макар Опанасович.

ХТО ДЕ ЖИВЕ

– Моя дочка живе в краю обітованому! – вихваляється Йосип при зустрічі з Макаром Степовиком.

– А моя поки що мешкає в бетонному будинку, – з усмішкою каже Макар.

БАНКОМЕТ

– Я зарплатню через банкомет одержую... – каже Степовик другові.

– Треба казати – банкомат! – виправляє той.

– Ні – банкомет! Він так спритно і вправно гроші з віконця-банку мече!..

РОЗМОВА

Степовик побачив вивіску «Металлопрокат». Заходить у приміщення.

– Мені потрібні на прокат труби для опалювання будинку та металеві листи на покриття даху...

– Купуйте, будь ласка, ось вам цінник, – радіє продавець.

– Ви, мабуть, не зрозуміли! У вас же фірма прокатна, про це і вивіска свідчить... Тому прошу метал для тимчасового користування.

– І коли ж ви його повернете? – дивується продавець з відвідувача.
– Та після мого скону син вам усе це віддасть! – запевняє Степовик.

МРІЯ

Якось на Херсонщину прибув Прем'єр-міністр. Він прилюдно розкритикував губернатора за різні недоліки в роботі. І дав зрозуміти, що той може лишитися своєї посади.

Незабаром губернатор таки злетів зі свого крісла. Його призначили радником Президента країни.

– Хто б мене точнісінько так розкритикував! – розмірjвся Макар Степовик. – Я був би найщасливішою людиною!

ЯК НА СВЯТО

Зранку через заводську прохідну Макар Степовик пройшов з букетом квітів. Люди побачили це і подумали, що він хоче поздоровити ювіляра.

– У кого ж ювілей? – цікавляться робітники.

– Та ні у кого... Я на роботу, як на свято йду, – відповідає Макар.

– Поки вона у мене є – це завжди свято!

СТИМУЛ

– Чому для членів президії на столі завжди стоять пляшки з мінералкою, а в залі для тих, хто на збори прийшов, цього немає? – обурюється сусід, який сидить поруч зі Степовиком.

– По-перше, в залі столів нема. А, по-друге, це стимул для простих смертних – зайняти місце в президії. Тоді, дивлячись у залу, можна води ковтнути, – з усмішкою пояснив Макар Опанасович.

ДЛЯ ЧОГО ПАРКАНИ?

– Шановний пане, – звернувся до Степовика турист, – чому у вашому місті парканів багато?

– Задля нескінченних виборів, щоб було куди клеїти передвиборну агітацію! – не вагаючись, відповів Степовик.

ПРАЦІВНИК ЦК

Під час знайомства Степовик представляв себе:

– Працівник ЦК!

Поки людина міркувала над цією інформацією, Степовик пояснював після паузи:

– Центральної котельні!

ЯКА ПОГОДА?

По радіо дають інформацію про погоду: безхмарний сонячний день, без опадів...

– А за вікном дощить, – дивується дружина.

– Так то було гумористичне повідомлення про погоду. Ти просто гумору не зрозуміла, – посміхається Макар Степовик.

ЩО ТАКЕ МІСТО?

Після уроку географії хлопець вирішив пожартувати над Макаром Степовиком.

– Дядечку, чи знаєте ви, що таке «місто»?

Степовик відразу зрозумів, що хлопець глузує над ним.

– Це місце, де є міст!

– А якщо в місті немає моста?

– Тоді це вже не місто, а просто селище чи якесь занедбане село! – каже Макар Опанасович.

ЯКБИ ЗНАТИ...

Зранку на роботі колеги діляться між собою, як у них ніч пройшла.

Микола каже:

– Я прокинувся в чотири години чи то ночі, чи вже ранку, і спати більше не хотілося...

Олексій здивувався:

– І я так само не спав!

Макар Степовик вигукнув:

– Ти ба, яка okazія! І я з четвертої години очей не заплющив... Якби знав, що ви не спите, зателефонував би вам, ми б зустрілися та й скинулися на трьох...

НЕ ТРЕБА БОЯТИСЯ

– СНІД – це хвороба нашого століття! – стверджує один чоловік. – Боюся, що в нашій країні СНІД стане хворобою № 1.

А Макар Степовик не погоджується:

– Ні, нам і японцям поки що ця хвороба не загрожує. Нам через те, що ми ще живемо в минулому віці, а японцям тому, що вони живуть у ХХІІ столітті.

ВСЕ, ЩО НА «С»

– Макаре Опанасовичу, а що ви п'єте з горілчаних напоїв? – питає господар, до якого зайшов у гості Степовик.

– Усе, що на букву «с» і що горить синім полум'ям.

– Як це – на букву «с»? – не зрозумів господар.

– Спирт, самогон, «Столичну», «Спотикач»... – відповів Степовик.

НА ПЕРЕОБЛІКУ

- Макаре, ми йдемо пиво пити. Як твоя печінка?
- Ще на переобліку.
- Надовго?
- Чекає зниження ціни на пиво, – каже з усмішкою Степовик.

ПІСЛЯ ПІКНІКА

Виходячи з лісу, Степовик звертається до своїх товаришів:

- Ну от, ми добре відпочили на природі, а тепер нехай природа відпочине від нас!

ДОКТОР НАУК

Одного разу пихатий чоловік зневажливо відповів Макару Степовику, коли той йому щось зауважив:

- Хто ти, а хто я!
- А хто ти? – спитав Макар.
- Я доктор наук! – відрізав пихатий чоловік.
- Так ви науки лікуєте!?! – посміхнувся Степовик.

ОТ У ЧОМУ СПРАВА!

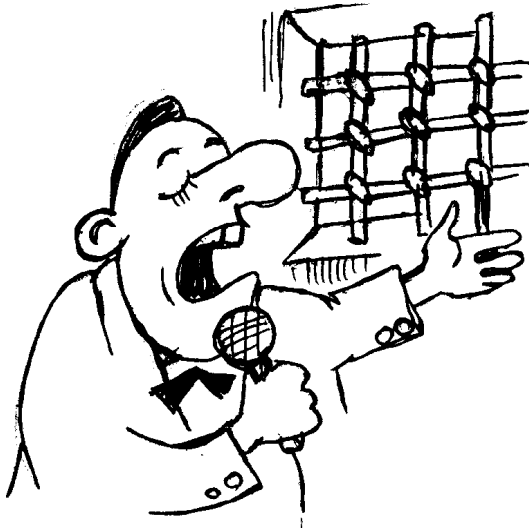
– За що щирі українці ненавидять Росію? – звернулися із питанням до Степовика, який вважався «ходячою енциклопедією».

– За те, що тамтешні громадяни розмовляють російською мовою, а не українською...

ПО-РІЗНОМУ СПІВАЮТЬ

– Чим відрізняються один від одного оперний і камерний співаки? – запитав у Макара Опанасовича на концерті чоловік, який сидів поруч.

– Оперний співає для мільйонерів-оперативників, їх у народі операми звуть, а камерний – для в'язнів, які в камері знаходяться.

ЦІЛКОМ МОЖЛИВО...

– Чи можливо, щоб в наш час ще один геніальний поет Пушкін народився? – запитали Степовика в школі.

– Цілком можливо. Але для цього потрібна пушкінська епоха...

Є ТАКА ПАРТІЯ

В Україні дуже багато партій. І серед них є «Руський Блок».

– Що це за партія така? – дивується національно свідомий чоловік.

– Це партія імені Олександра Блока. Був такий відомий поет у Росії, – каже Степовик.

ЄДИНА УМОВА

– Коли зникне «телефонне право»? – цікавиться чоловік у Степовика.

– Коли щезнуть телефони.

ЗАЙВІ КІЛОМЕТРИ

– Скільки кілометрів до вашої дачі? – запитав заядлий дачник Степовика, у якого «фазенда» була в іншому місці.

– Усе життя було 20 кілометрів. А потім клятві геодезисти переміряли відстань, і стало 25. Ось тепер через них зайві кілометри доводиться накручувати! – з серцем відповів Макар.

ЗА КОРДОНОМ

– Де ти був? Щось давно тебе не бачив! – каже товариш Степовику.

– За кордоном...

– А де? – відразу зацікавився товариш.

– Міста Херсона! На дачі був... – сміється Макар.

НА РИНКУ

– Беріть сало по 32 гривні за кіло, – каже торговка Степовику. – Якщо будете брати, зроблю скидку: віддам по 30 гривень за кіло.

– А якщо я не буду брати сало, то не зробите скидку? – жартома питає Макар.

СТРЕС

В одній компанії, де був Степовик, хтось сказав, що раз на тиждень треба добре хильнути, щоб зняти стрес.

– А ми, навпаки, один день у тиждень не приймаємо на груди, і це для нас – стрес! – жартує Степовик.

ПОСПЛКУВАЛИСЯ...

– Десь я вас бачив... – звернувся незнайомець до Степовика.

– Так, я там часто був.

– А де ви були?

– Там, де ви мене бачили!

НА СТАДІОНІ

Під час футбольного матчу вболівальники, які були незадоволені діями судді, здійняли галас:

– Суддю – на мило!

Макар Степовик, який теж був на стадіоні, не втримався і додав:

– А футболістів – на пральний порошок! А вболівальників – на пігулки від головного болю!

НАРОДНА ПРИКМЕТА

– Які ви знаєте народні прикмети про весну? – запитали Макара Степовика. – Щоб завжди було влучно?..

– За лютим буде березень, – відповів той. – Переконався за своє життя, що ця прикмета жодного разу не підводила.

ОКРІМ РОБОТИ – ЩЕ Й СІМЕЙНІ ТУРБОТИ

У КОГО ЯКІ ЖІНКИ

– Мені жінка нічого не дозволяє: ні палити, ні випивати з друзями, на футбол теж заборона... – скаржитися товариш Макарові Степовику.

– А моя мені дала повну свободу: ходити до ринку, за онуком у дитсадок, прати, готувати їжу, прибирати в квартирі і багато іншого в тому ж дусі... – каже Степовик.

ПОРАДА

– Що сьогодні на сніданок? – питає Макар дружину.

– Зараз беруся за млинці, – відповідає господиня.

А через хвилину сердито каже:

– От і знову невдача! Ну як тут не пригадаєш російську приказку «Первый блин всегда комом»!..

– Тому починай відразу пекти з другого, – жартівливо порадив Степовик жінці.

СПРОСОННЯ

– Ти куди? – питає дружина Макара Степовика.

– На роботу.

– Спочатку причепури голову...

– Та до дідька її чепурити! І без неї обійдусь! Бач, запізнююся...

У ЦІЛЬ

Макар Степовик повернувся з рибалки. Роззувся і брудні чоботи залишив у прихожій. Дружина побачила це та й вилаяла його:

– Ну й свиня ж ти!

– Так я ж і є кабан по гороскопу! – не розгубився той.

НОВИНА

- Чув? Баба Дуся останнім часом торгує на ринку тільки гірким перцем, – розповідає дружина про сусідку.
- Зате життя в неї солодке! – сказав Степовик.

ПРО НАСТРІЙ

- Чомусь сьогодні ти не в настрої, – зауважила дружина Степовику.
- Неправда. У мене завжди є настрої – чи поганий, чи добрий...

ХІБА ЦЕ ЖИТТЯ?

- Дружина каже Макару Степовику, якому нещодавно зробили операцію на шлунку:
- Слава Господу, що все обійшлося добре. Лікар запевнив, що будеш жити ще сто років...
  - Та хіба це життя? Суцільна дієта! – розгублено відповів чоловік.

ДАРМА ХОДИЛА

- Жінка повернулася додому і розповідає Степовику:
- Була у поліклініці. Лікар знайшов у мене і плеврит, і холецистит, і гайморит, і ще щось... Я вже й не пам'ятаю, як називається.
  - А що я тобі казав? Не ходила б у поліклініку, нічого б у тебе і не було!

ОБІДНЯ РОЗМОВА

Кажуть: з ким поведешся, від того й наберешся. Іноді і дружина не поступається Степовику в дотепності.

- Їж, їж овочі – це ж вітаміни «це», – годує вона чоловіка.
- А де ж яйце, сальце, м'ясе? – питає Макар.
- Там – де твої грошце! – відрізала дружина.

НА ШОДРОМІ

– Дивись, яка гарна конячка! – із захопленням вигукує дружина.

– А ти все ж таки в мене краща! – з піднесенням промовив Степовик.

ВІДМОВКА

Коли Степовик був молодий, друзі його іноді запитували:

– Чому не одружишся, Макаре?

У того на цей випадок завжди була відмовка:

– Не можу ніяк знайти собі дружину з ім'ям Макарона...

ЩО ЗАРАЗ ЦІКАВИТЬ?

Якось у компанії зайшла розмова про те, кого що цікавить.

Спитали Макара Степовика про його думку з цього приводу.

Він сказав:

– Якщо раніше людей цікавило, хто з ким спить, то зараз інше: хто з ким що їсть...

МЕДОВИЙ МІСЯЦЬ

– Чи може у старих бути медовий місяць? – запитав молодий у Макара Степовика.

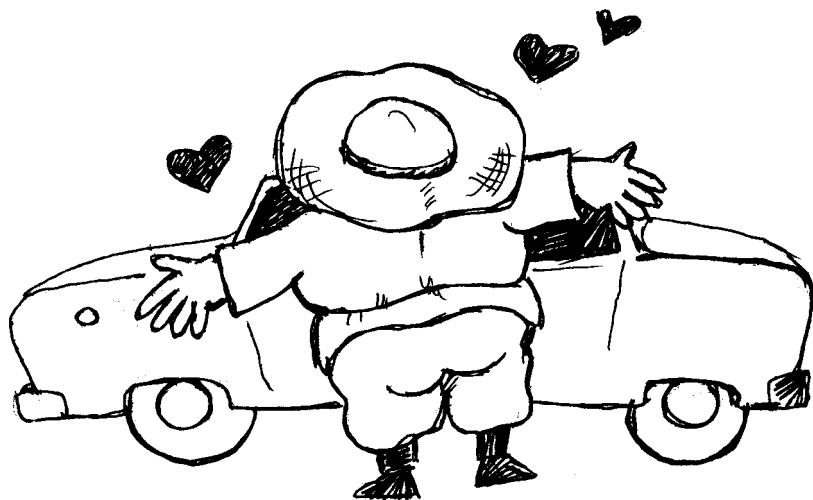
– Чому б ні! Ми з дружиною в пансіонаті в Алушті відпочивали, так жили там наче в раю. Кожного дня в їдальні готували млинці з медом – на вечерю. Я дружині і кажу: бачиш, на схилі віку у нас з тобою медовий місяць!

МАШИНА ЧИ ДРУЖИНА?

Товариши бачили, як Степовик обожнює свого «Жигульонка»: мив часто, порошинки здував.

– Виходить, що для тебе машина дорожче, ніж дружина! – з посмішкою каже Макару один із друзів.

– Звичайно, машина! – серйозно відповів той. – Щоб одружитися, я лише три місяці за дівчиною, своєю майбутньою дружиною, ходив. А про машину десять років мріяв, збираючи гроші на неї...

НЕЗДІЙСНЕННА МРІЯ

Побачивши, як Макар надовго замислився, дружина запитала:

– Про щось мрієш?

– Так, в точку попала. Мрію про дзеркало для внутрішнього світу. Щоб подивитися в нього: а як там твоя душа, як совість? Потім все це привести до ладу – десь підмазати, десь підголити – і на роботу!..

ОДЕКОЛОН ІЗ ТЮТЮНОМ

– Допоможіть, будь ласка, мені одеколон підібрати, – звертається Степовик до продавця.

– А вам який?

– Мабуть, із запахом тютюну. Сам-то я не палю, але хочу, щоб від мене чоловіком віяло...

КАЗКА

Онук читає казку «Стоїть хатинка на курячих ніжках...».

А дід його, Макар Опанасович, каже:

– Це вже стара казка. У новій – хатинка стоїть на ніжках Буша...

ПОРАДИ - ПОРЯДКУ РАДИ

КИМ БУТИ КРАЩЕ?

До Степовика прийшов стурбований кум, каже:

– От кляте злиденне життя! Ніяк не випорсаюся з боргів...

Добре, що хоч у снах себе багатим бачу, в золоті купаюсь...

– Ні, – не погодився Макар, – зараз краще бути бідним. Якби ти був по-справжньому багатим, взагалі не спав би ночами. Хвилювався: чи не обікрали дачу, чи на місці машина, бо в гараж злодії зараз лізуть аж із-під землі, чи все гаразд у квартирі, поки ти на роботі?.. І так кожного дня, кожної ночі... Ні, – повторив Степовик, – ні за які гроші не хочу бути багатим! Краще залишатися в злиднях – так набагато спокійніше!..

МОВОЮ АБРЕВІАТУРИ

– Як боротися з ДТП? – поцікавилися в Степовика.

– Треба закрити АЗС, КамАЗ, ГАЗ, ВАЗ... – дав пораду Степовик.

(ДТП – дорожньо-транспортна подія; АЗС – автозаправочна станція; КамАЗ, ГАЗ, ВАЗ – автозаводи).

НАЙКРАЩЕ ПОБАЖАННЯ

Прийшла сусідка до Степовика і каже:

– Треба листівку написати братові, поздоровити його з днем народження. Та не знаю, які слова знайти, щоб і не заяложені були, і до душі припали...

– Побажайте йому щомісячної зарплати!

НЕЗАБАРОМ ЗИМА

До Степовика підійшов середніх років безхатченко.

– Незабаром зима, – каже він. – Тому порадьте, де знайти дах над головою, ліжко та триразовий харч?

– У в'язниці! – відповів Степовик.

СКАРБ

До Степовика звернулася за порадою жінка:

– Боюся за свого чоловіка. Всі тільки і кажуть: «Його талант – це безцінний скарб»!

– Так чого ж ви боїтеся?

– Знаєте, які люди! Візьмуть та наврочать!

– А ви закопайте цей скарб у землю – подалі від чужих очей.

Тоді його не те що не наврочать, а навіть не вкрадуть!

ПРОСТІШЕ НІКУДИ

– Як усе своє життя перетворити в медовий місяць? – запитав молодий Степовика.

– Дуже просто. Треба через кожні чотири тижня справляти нове весілля... – пожартував Макар Опанасович.

ПОРАДА

– Чого зажурився? – питає Степовик товариша.

– Та ось не знаю, з якої справи почати... А ти що порадиш?

– Та з якої завгодно. Головне – почати.

– А якщо не вийде?

– Заново починати!

ЯК ПІДВИЩИТИ РЕЙТИНГ?

У місті вибори мера.

– Просто голова обертом йде! Що робити? Мій суперник випереджає мене за рейтингом, – скаржиться один із кандидатів у мери Макару Степовику. – Що порадиш робити?

– А багато він наобіцяв виборцям?

– Дуже! І що в кожному будинку буде кабельне телебачення, і що для дітей з'явиться парк-Діснейленд...

– Так переплюнь суперника! Пообіцяй, що побудуєш метро з нашого міста до їх дачних ділянок. От побачиш: твій рейтинг відразу підскочить угору!..

ГАСЛО

Одна партійна організація готувалася до державного свята.

– Треба написати лозунги, – каже керівник парторганізації.

Поруч був Макар Степовик, от керівник і звернувся до нього:

– Порадьте, яке патріотичне гасло краще написати на транспаранті?

– Пропоную таке – «Давайте патріотично мерзнути, патріотично голодувати і... патріотично вмирати!», – не забарився з відповіддю Степовик. – Щоб все було, як в житті!

ЯК У ЄВРОПІ

– Що нам треба зробити, щоб жити, як у Європі? – З таким запитанням часто звертаються люди до Макара Опанасовича.

У того для всіх одна відповідь:

– Зробіть євроремонт у будинках, квартирах, от і будете жити, як у Європі!

ЩО КОРИСНІШЕ?

– На чому краще спати? На м'якій перині брехні чи на гострих цвяхах правди? – після якоїсь філософської телепередачі запитала дружина чоловіка.

– Питання риторичне. Для душевного здоров'я – корисніше на цвяхах... – каже Степовик.

ЕПІТАФІЯ

- Помер колега. До Степовика звернулися з проханням:
– Допоможи епітафію скласти для небіжчика Миколи...
Степовик, не довго думаючи, видав:
– Жив-був Микола. Так йому і треба...

СЕКРЕТ

- У містах зараз крамниць розвелось – на кожному кроці.
Знайомий торгош скаржиться Степовику на погану торгівлю:
– Продавців більше ніж покупців, не відаю, як від товару позбутися.
– Є один секрет, який ти не використовуєш, – зауважив Макар Опанасович.
– Який? – відразу зацікавився торгош.
– Бажаєш від любого завалюючого товару позбавитися?
Продавай його з-під прилавку. Тоді все піде нарозхват! – запевнив Степовик. – Гроші дадуть та ще й подякують!

ЛИШЕ ОДИН СПОСІБ

- Як зробити, щоб вісточка швидко розповсюдилась по всьому світу? – звернулись до Степовика.
– Треба лише сказати ту вісточку пошепки і по секрету...
– посміхнувся Макар.

ЩО СПОЧАТКУ?

- Як спирт розводити? – звернувся до Степовика колега.
- Що спочатку наливати: спирт у воду чи навпаки?
  - Звичайно, воду в спирт! Якщо мимо її проллеш – не шкода. А от спирт проллеш – за це руки відрубати можна!..

ДЕ ЧАС ЗНАЙТИ?

- Ні на що часу не вистачає! – скаржитися на роботі майстер.
- А ти позич його у ледарів і нероб, їм все одно час зайвий! – порадив Макар Опанасович.

З КОГО БРАТИ ПРИКЛАД?

Запитали Степовика люди:

- З кого повинні брати приклад політики, щоб порядок в країні був?
- З дачника! Той землю в свій час підготує. Дочекається сприятливої погоди, щоб насіння кинути у ґрунт. А потім постійно доглядає за паростками, які і полити треба, і добрива додати, і бур'яни виполоти. Чи буде врожай – ще невідомо. Сонце може нещадно все спалити, вітри можуть видути вологу, чи, навпаки, від дощу рослини вимокнуть. Все може бути. Але без повсякденної, виснажливої праці врожаю взагалі не побачиш. Ось такі повинні бути політики – як ми, дачники, – знову повторив Степовик.

ПРОСТИЙ ВИХІД

– Як боротися зі злочинцями? – запитали Степовика, коли в їхньому будинку обікрали дві квартири.

– Простіше простого! Треба всім нам жити в пустих квартирах. Тоді злочинцям нічого буде красти, і вони всі до одного вимруть, як мамонти...

СЛІД – ЦЕ ЗАМАЛО

– Життя треба прожити так, щоб слід після себе залишити, – сказав Степовику його друг.

– Ні. Слід – це замало. Треба після себе шлях залишити, – посміхнувся Макар.

ЧИ В КОЖНІЙ ОСЕЛІ ЖИТТЯ ВЕСЕЛЕ?

ХТО Ж ДУРЕНЬ?

Степовик побачив сусідського хлопця, який повертався зажуреним зі школи.

– Що, погано оцінку отримав?

– Так, – зітхнув той. – Учитель географії запитав: «Де знаходиться Україна?». Я відповів: «Судячи з міжнародних рейтингів, які друкуються в газетах, десь в Африці...»

– Дурень! У Європі... – не втримавшись, вилаявся Степовик.

– Точнісінько так і вчитель висловився, назвав дурнем. А я кажу йому: «Як же Україна може бути в Європі, якщо після перебудови кожна влада тягне наш народ туди, на захід. Тільки про це і воляють: «У Європу, в Європу!.. Хочемо в Європу!..».

– Та ти ж повністю правий! – вигукнув Макар Опанасович. – Ти дуже розумний хлопець...

– Але вчитель так не вважає...

– Тоді він дурень!

ПОРАДА ДЛЯ ЦЕНТРУ ЗАЙНЯТОСТІ

– Пане Степовик, а ви знаєте, як можна позбутися безробіття в країні?

– Дуже просто. Треба запропонувати людям роботу, яку Сізіф виконує...

ЦІЛИЙ ВІК ПРАЦЮВАТИ

– Макаре Опанасовичу, який, на вашу думку, повинен бути пенсійний вік чоловіків?

– Можу сказати особисто про себе. Якби я знав, що дотягну до 110 років, то я готовий працювати до пенсії рівно 100 років!

ОГОЛОШЕННЯ

На двері, біля під'їзду, приклеєна об'ява «Гарячої води не буде через відсутність газу».

Макар Степовик прочитав це повідомлення і каже:

– Краще б написали: через відсутність розуму!..

ЩО СТАЛО ДОРОЖЧЕ?

– Знову хліб подорожчав! – скаржиться Макар Степовик, стоячи в черзі.

Чоловік, який стояв поруч, заперечив:

– Ні! Це не хліб, а мука подорожчала.

– Але ціна на хліб стала більшою, ніж була! – каже Степовик.

А чоловік своє гне:

– Так, ціна стала більшою, але на муку, з якої випікають хліб. Розумієте ви чи ні? Справа не в ціні на хліб, а в ціні на муку!

– Та яка різниця! – сердиться Макар Опанасович. – Нерозумна ви людина! І мені, і вам тепер дорожче обійдеться хлібина, ніж раніше!..

ТОЧКА ЗОРУ

– Чому ми такі легковірні? Підприємства, заводи, фабрики не працюють, обладнання, верстати з них вивозять на металобрухт. А нам локшину вішають на вуха, що жити стало краще... – дивується Макар Степовик.

– У мене на це своя точка зору! – не погоджується опонент Степовика. Зате ми дихаємо тепер вільно і живемо в демократичній незалежній країні!

– Тоді уяви, що в твоїй квартирі забрали меблі, телевізор, холодильник. Залишили напризволяще та ще й кажуть: відчуй себе вільною, щасливою людиною. Хотів би я побачити, яка тоді буде у тебе точка зору...

– Так підприємства, заводи, фабрики – те ж не моє, а квартира зі всіма зручностями – моя. І якщо хтось спробує зазіхнути на моє добро, то я сокирою буду відбиватися...

ПРО ОБІЦЯНКИ

– Давай зробимо у наступному році ремонт у квартирі, – причепилася дружина до Макара Степовика. – Пообіцяй, що зробимо...

– Моє кредо – нікому нічого не обіцяти! – відповів чоловік. – Не хочу пророкувати свій кінець...

– Чому тобі важко пообіцяти? – здивувалася дружина. – Усі ж обіцяють!

– Я враховую досвід колишніх правителів. Хрущов обіцяв комунізм через 20 років, але не дочекався раю на землі – скинули з поста свої ж... Горбачов повторив помилку: пообіцяв усім квартири до 2000 року і залишився без влади, а народ – без квартир... Тимошенко пообіцяла повернути людям втрачені вклади – і опинилася в тюрмі... Після цього я зробив висновок: обіцянки-цяцянки доводять до поганого. А я з тобою ще хочу пожити...

ГАРНА НОВИНА

– Кажуть, сьогодні зарплатню будуть видавати! От гарна новина! – радіє напарник Степовика.

– Чому радієш? Отримаєш гроші, а після з мукою розподіляєш їх на різні витрати. А так жити простіше: нема грошей, нема проблем! – посміхається Макар Опанасович.

НЕ ТОЙ ПРИКЛАД

Батько лає малого сина:

– Будеш погано вчитися, підеш після школи коровам хвосту крутити!..

Макар Степовик почув ці слова і каже чоловіку:

– Де ж ті корови? Їх у господарствах давно порізали, бо кормів немає. А самі корівники вщент розібрали – до фундаментів... Так що невдалий приклад для твого хлопця, лякай його чимось іншим...

НІХТО НЕ ПОБАЧИТЬ

Люди бачать Степовика зранку добре одягненим: у костюмі, в білій сорочці, з краваткою.

– Чудовий маєте вигляд, Макаре Опанасовичу! Для чого ви так нарядилися?

– Та наснилося, що сьогодні Перше Травня, от і одягнувся як на свято, щоб на демонстрацію піти... – каже Степовик.

– Так демонстрації вже в минулому...

– Шкода! Крім вас, ніхто не побачить моє вбрання!

СУПЕРЕЧЛИВА ДУМКА

– Коли ти заходиш у кабінет до чиновника, яка в тебе перша думка виникає? – з таким питанням до Степовика звернувся знайомий чоловік, якому треба було йти з особистим проханням в устанovu.

– Чи дати йому по руках, чи дати в руки!?

ЧОМУ ЗИМА ТЕПЛА?

– Чогось зима цього року не холодна, – дивується мешканець мікрорайону.

– Нічого дивного! Оголена теплотраса повітря гріє, а в будинки тепла вода не доходить, – каже Степовик. – Тому на вулиці краще знаходитися, ніж удома.

ПРО ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ

– Коли краще, на вашу думку, проводити перепис населення, Макаре Опанасовичу? – запитав один херсонський чиновник.

– Краще навесні! Щоб знати, хто вцілів від холоду, хто – від голоду, а хто – від хвороб, які виникли від холоду-голоду...

ОБІКРАВ...

Йде Степовик додому з повним кошиком у руках. Бачить біля будинку сусідів і каже їм:

– Ринок обікрав!

І зайшов у під'їзд.

А сусідам незрозуміло: чи Степовик, купуючи продукти, «ринок обікрав», чи ринок його гаманець «обікрав», залишивши без грошей.

НЕЗАБАРОМ

Коли Степовик з'явився на роботі, колега йому каже:

– Щось від тебе валер'янкою тхне...

– Незабаром і нафталіном запахтить, – відповів Степовик.

ДО ЗНЕМОГИ

– Можеш мені пояснити, що означає слово «садомазохізм»? – звернувся до Степовика його товариш.

– Це виснажлива праця – до знемоги, до знесилля – у саду, на дачній ділянці, – пояснив Макар.

ОСЬ ЧОМУ МИ ТАК ЖИВЕМО!

Один кореспондент місцевої газети зустрівся з М.Степовиком і взяв у нього інтерв'ю.

– Макаре Опанасовичу, який край, на вашу думку, найкращий у світі?

– Таврійський! Це майже рай на Землі!

– Чому ви так вважаєте?

– По-перше, стільки морів, як у Херсонщині, нема ніде. Це Каховське, Азовське, Чорне, Гниле, тобто Сиваш, та й ще вся дельта Дніпра з чудовими краєвидами розташована в нашій області. Рибних запасів вистачає!.. По-друге, наш степ славиться врожайми пшениці, винограду, фруктів та овочів. У всьому світі найкращі херсонські помідори та кавуни!.. По-третє, наш край з найбагатшою історією. У нас були дві Січі – Олешківська та Кам'янська. В Херсонську губернію входили Миколаїв, Одеса, Тирасполь та інші міста, які зараз є обласними центрами. У Херсоні почалося будівництво Чорноморського військового флоту – непереможного, який здобув світову славу. В-четвертих, це й заповідний край з величезною піщаною пустелею, найбільшою в Європі, зі степовим ковиловим оазисом в Асканії... І я можу додавати й додавати таких най... най... най... прикладів.

– Макаре Опанасовичу, ви описуєте нашу землю як справжній поет! Але не зрозуміло, чому ми не відчуваємо, що живемо нібито в раю?

– А на це я відповім притчею. Колись дуже давно Господь ділив землю серед народів. Поки інші стояли в черзі, наш представник-українець, хильнувши горілки, міцно спав під вишнею. Прокинувся, а вже все розподілено. Українець у сльози і до Бога: як же так, ми гарно співаємо і от залишилися без садка й городу? Пожалів Всевишній українців, відірвав для них шматок раю: володійте! Побачивши це, інші народи обурилися: це ж несправедливо! Ми стільки днів і ночів стояли в черзі і отримали хто пустелю, хто північ, хто скелясті острови в океані. А цей українець проспав, і невідомо за що йому така нагорода – найкращі чорноземи в самому центрі Європи!.. І відповів Господь: заспокойтеся, я над українцями поставлю таких правителів, що довго на тому райському шматку ладу не буде... Ось чому ми з вами так живемо!

Примітка:

На жаль, це інтерв'ю так і не з'явилося в газеті.

ЗМІСТ

ПРО НАШЕ МІСТО – НЕ ДЛЯ ТУРИСТІВ

ЯК ГРИБИ.....	7
ЯК ЗДАЮТЬ МІСТА.....	7
ДУЖЕ ПРОСТА ПРИЧИНА.....	7
ДЛЯ ПРОПОРЦІЇ.....	8
ЧИ ЗНАЙДУТЬ ПОКУПЦЯ?.....	8
І ТОДИ, І ЗАРАЗ – СУДНА.....	8
ЧОМУ ЗНИЩИЛИ «РАКЕТУ»?.....	9
НОВІ УКРАЇНЦІ.....	9
ВОКЗАЛЬНА КАВА.....	9
БІЛЯ ГАЗЕТНОГО КІОСКУ.....	10
ДОВГОЖИТЕЛІ.....	10
КРИЛАТА КНИГА.....	10
ДЕ ТУАЛЕТ?.....	10
«ЯК У ХЕРСОНІ...».....	11
ВІРНА ПРИКМЕТА.....	12
ДУБ-ДОРОГОВКАЗ.....	13
ДЛЯ КОГО «ФІФА»?.....	13

ПІД ЧАС РУЙНАЦІЇ – СМІХОВИННІ СИТУАЦІЇ

СВОЯ ПОЛІТИКА.....	15
У ЛЬОХУ.....	15
ПРО ЩО КАЖУТЬ.....	15
ПРО КОМУНІЗМ.....	15
ЯКА КРАЇНА?.....	16
ВЕЛИКА РІЗНИЦЯ.....	16
НАШОГО ЦВІТУ ПО ВСЬОМУ СВІТУ.....	16
ПРО СМЕРТНУ КАРУ.....	16
ПРО СТРАЙКИ.....	17
«МОСКАЛЬ».....	17
ВАЖЛИВА НАУКА.....	18
ПРО ГРОШІ.....	18
ДЕМОКРАТИ ПОЖАЛІЛИ.....	18
ПРОСТІ ЗАПИТАННЯ.....	18
КОЛИ КРАЩЕ РИБА ЛОВИТЬСЯ?.....	19
КОМУ ЩО.....	19
СКРІЗЬ ВІДЗНАЧИВСЯ.....	19
ТРЕБА ПОБУДУВАТИ.....	19
НОВІ ГАСЛА.....	20
ВІДПОВІДЬ.....	20
ЗАЛІЗНА ЗАВІСА – В МИНУЛОМУ.....	20
РАНІШЕ І ТЕПЕР.....	20
ЖИРНІ КОТИ.....	21
ДЕ ВЧИТИСЯ?.....	21
ВИСНОВОК.....	21

ОСЬ ТАКИЙ ЖИТТЄВИЙ БАРТЕР: ВИ НАМ ПОСМІШКИ – МИ ВАМ ЖАРТИ

КОЛЕГИ.....	24
УТОЧНЕННЯ.....	24
ПРО ХАРЧУВАННЯ.....	25
ХТО ЩО БЕРЕЖЕ.....	25
НА ЗБОРАХ.....	25
ПРО ЗАКОНИ.....	26
КЛАНИ І ДИНАСТІЇ.....	26

ОБМІН ДОСВІДОМ	26
ВАЖЛИВЕ ДОПОВНЕННЯ.....	26
КОЖНОМУ СВОЄ	27
З ГОЛОВИ – У НОГИ.....	27
СОН.....	28
ГУМОР.....	28
НЕ РОЗГУБИВСЯ	28
ТРЕБА ВІРИТИ.....	28
ДРУЗІВ НЕ ВИДАЮТЬ	29
МАЙЖЕ ЗА ШОЛОХОВИМ.....	29
ПІДПИСКА	29
І У ПРИБУЛЬЦІВ ПРОБЛЕМИ	30
ЯКА ЇЖА, ТАКИЙ І ГУМОР	30
ОТ І ДОБРЕ!	31
БАРОКАМЕРА	31
У БУХГАЛТЕРІЇ.....	31
ВІДКРИВАЧ	31
У ПИВБАРІ	32
ПРО ХВОРОБУ	32
ЗАМОЖНИЙ	32
ЩО ВИКЛЮЧИТИ?	32
НЕВИЗНИЙ	33
ХТО ДЕ ЖИВЕ	33
БАНКОМЕТ	33
РОЗМОВА	33
МРІЯ	34
ЯК НА СВЯТО.....	34
СТИМУЛ.....	34
ДЛЯ ЧОГО ПАРКАНИ?.....	35
ПРАЦІВНИК ЦК	35
ЯКА ПОГОДА?.....	35
ЩО ТАКЕ МІСТО?.....	35
ЯКБИ ЗНАТИ... ..	36
НЕ ТРЕБА БОЯТИСЯ.....	36
ВСЕ, ЩО НА «С».....	36
НА ПЕРЕОБЛІКУ	37
ПІСЛЯ ПІКНІКА	37
ДОКТОР НАУК	37
ОТ У ЧОМУ СПРАВА!	37
ПО-РІЗНОМУ СПІВАЮТЬ	38
ЦІЛКОМ МОЖЛИВО... ..	38
Є ТАКА ПАРТІЯ	38
ЄДИНА УМОВА	39
ЗАЙВІ КІЛОМЕТРИ	39
ЗА КОРДОНОМ	39
НА РИНКУ	39
СТРЕС	40
ПОСПІЛКУВАЛИСЯ... ..	40
НА СТАДІОНІ	40
НАРОДНА ПРИКМЕТА	40
ОКРІМ РОБОТИ – ЩЕ Й СІМЕЙНІ ТУРБОТИ	
У КОГО ЯКІ ЖІНКИ	43
ПОРАДА	43
СПРОСОННЯ.....	43

У ЦІЛЬ.....	43
НОВИНА	44
ПРО НАСТРІЙ.....	44
ХІБА ЦЕ ЖИТТЯ?	44
ДАРМА ХОДИЛА.....	44
ОБІДНЯ РОЗМОВА.....	45
НА ПОДРОМІ.....	45
ВІДМОВКА.....	45
ЩО ЗАРАЗ ЦІКАВИТЬ?.....	45
МЕДОВИЙ МІСЯЦЬ	46
МАШИНА ЧИ ДРУЖИНА?.....	46
НЕЗДІЙСНЕННА МРІЯ.....	47
ОДЕКОЛОН ІЗ ТЮТЮНОМ.....	47
КАЗКА.....	47

ПОРАДИ - ПОРЯДКУ РАДИ

КИМ БУТИ КРАЩЕ?.....	49
МОВОЮ АБРЕВІАТУРИ.....	49
НАЙКРАЩЕ ПОБАЖАННЯ.....	49
НЕЗАБАРОМ ЗИМА.....	50
СКАРБ.....	50
ПРОСТІШЕ НІКУДИ.....	51
ПОРАДА.....	51
ЯК ПІДВИЩИТИ РЕЙТИНГ?.....	51
ГАСЛО.....	52
ЯК У ЄВРОПІ.....	52
ЩО КОРИСНІШЕ?.....	52
ЕПІТАФІЯ.....	53
СЕКРЕТ.....	53
ЛИШЕ ОДИН СПОСІБ.....	53
ЩО СПОЧАТКУ?.....	54
ДЕ ЧАС ЗНАЙТИ?.....	54
З КОГО БРАТИ ПРИКЛАД?.....	54
ПРОСТИЙ ВИХІД.....	55
СЛІД – ЦЕ ЗАМАЛО.....	55

ЧИ В КОЖНІЙ ОСЕЛІ ЖИТТЯ ВЕСЕЛЕ?

ХТО Ж ДУРЕНЬ?.....	58
ПОРАДА ДЛЯ ЦЕНТРУ ЗАЙНЯТОСТІ.....	58
ЦІЛИЙ ВІК ПРАЦЮВАТИ.....	59
ОГОЛОШЕННЯ.....	59
ЩО СТАЛО ДОРОЖЧЕ?.....	59
ТОЧКА ЗОРУ.....	59
ПРО ОБІЦЯНКИ.....	60
ГАРНА НОВИНА.....	60
НЕ ТОЙ ПРИКЛАД.....	61
НІХТО НЕ ПОБАЧИТЬ.....	61
СУПЕРЕЧЛИВА ДУМКА.....	61
ЧОМУ ЗИМА ТЕПЛА?.....	61
ПРО ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ.....	62
ОБІКРАВ... ..	62
НЕЗАБАРОМ.....	62
ДО ЗНЕМОГИ.....	62
ОСЬ ЧОМУ МИ ТАК ЖИВЕМО!.....	63

Літературно-художнє видання

Марченко Леонід Володимирович

Як ми живемо?

(діалоги з Макаром Степовиком, дотепником із Таврії)

– сатира і гумор –

ISBN 978-966-630-078-1

Художній редактор Р.П.Полтавець
Художник В.А.Хмель
Редактор Л.І.Постриган
Технічний редактор С.Г. Дудченко
Коректор Н.С.Терновська

Підписано до друку 07.08.13 Формат 60 x 84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк офсетний. Ум. друк. арк.4,0. Наклад 500 экз.

Видруковано в ТОВ “Айлант”
Св-во про реєстрацію ХС №1 от 20.08.2000 г.
73000, м. Херсон, пров. Пугачова, 5/20
Тел.: 49-33-48, 26-67-22.